Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 06.05.1964, sp. zn. 4 Tz 22/64, ECLI:CZ:NS:1964:4.TZ.22.1964.1

Číslo: 38/1964

Právní věta: Jestliže soud z kteréhokoli stádia soudního řízení (po předběžném projednání obžaloby podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř. nebo z hlavního líčení podle § 221 odst. 1), odst. 2 tr. ř. nebo z odvolacího řízení podle § 260 tr. ř. nebo při rozhodnutí o stížnosti pro porušení zákona podle § 270 tr. ř., anebo po povolení obnovy podle § 284 odst. 2 tr. ř.) vrátí věc prokurátorovi k došetření a prokurátor po došetření se znovu rozhodne obviněného před soudem stíhat, musí podat na obviněného novou žalobu, ve které musí přihlédnout k výsledku provedeného došetření, nestačí tudíž, aby prokurátor při opětovném předložení věci soudu prohlásil, že trvá na původní obžalobě. Proto v těch případech, kdy po opětovném předložení věci soudu prokurátor nepodá novou obžalobu, nemůže soud provádět řízení podle hlavy dvanácté tr. ř. o předběžném projednání obžaloby na podkladě původní obžaloby (v takovémto případě předseda senátu vrátí spis prokurátorovi s upozorněním, že věc byla předložena soudu bez potřebnéPubl.loby).

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 06.05.1964

Spisová značka: 4 Tz 22/64

Číslo rozhodnutí: 38

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Obžaloba, Předběžné projednání obžaloby

Předpisy: 141/1961 Sb. § 186
§ 188
§ 195
§ 221
§ 260
§ 270
§ 284

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 38/1964 sb. rozh.

Jestliže soud z kteréhokoli stadia soudního řízení (po předběžném projednání obžaloby podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř. nebo z hlavního líčení podle § 221 odst. 1), odst. 2 tr. ř. nebo z odvolacího řízení podle § 260 tr. ř. nebo při rozhodnutí o stížnosti pro porušení zákona podle § 270 tr. ř., anebo po

povolení obnovy podle § 284 odst. 2 tr. ř.) vrátí věc prokurátorovi k došetření a prokurátor po došetření se znovu rozhodne obviněného před soudem stíhat, musí podat na obviněného novou žalobu, ve které musí přihlédnout k výsledku provedeného došetření, nestačí tudíž, aby prokurátor při opětovném předložení věci soudu prohlásil, že trvá na původní obžalobě.

Proto v těch případech, kdy po opětovném předložení věci soudu prokurátor nepodá novou obžalobu, nemůže soud provádět řízení podle hlavy dvanácté tr. ř. o předběžném projednání obžaloby na podkladě původní obžaloby (v takovémto případě předseda senátu vrátí spis prokurátorovi s upozorněním, že věc byla předložena soudu bez potřebné obžaloby).

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 6. května 1964 – 4 Tz 22/64)

Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 8. 4. 1964 sp. zn. 1 T 1/64 přijal podle § 188 odst. 1 písm. g) tr. ř. znovu obžalobu podanou krajským prokurátorem dne 18. prosince 1963.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona toto usnesení zrušil.

Z odůvodnění:

Podle obžaloby krajského prokurátora v Ústí nad Labem ze dne 18. prosince 1963 č. j. Kv 108/63-62, byl obžalovaný rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. ledna 1964 sp. zn. 1 T 6/63 uznán vinným trestnými činy pokusu vyzvědačství podle § 8 odst. 1, § 105 odst. 1 tr. zák. a pokusu podvracení republiky podle § 8 odst. 1, § 98 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zák. a odsouzen za užití § 40 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody na 4 roky.

K odvolání krajského prokurátora i obžalovaného byl tento rozsudek usnesením Nejvyššího soudu ze dne 20. února 1964, sp. zn. 4 To 2/64 zrušen v celém rozsahu s tím, že se věc vrací krajskému prokurátorovi v Ústí nad Labem k došetření. V souvislosti s tím bylo v usnesení uvedeno, že je třeba vyšetřování doplnit provedením zkoumání duševního stavu obžalovaného dvěma soudními znalci psychiatry a řádným znaleckým posudkem za účelem zjištění, zda okolnosti, které obžalovaný hodlal vyzradit, zakládají státní, nebo služební, nebo hospodářské tajemství, nebo zda jsou vůbec jako takové utajovány a dále objasnit, zda generálního tajemníka OSN a amerického novináře je možno pokládat za orgány cizí moci nebo alespoň za takový mezičlánek, který spojení s cizí mocí zprostředkovává.

Ze spisu lze zjistit, že krajský prokurátor pověřil došetřením věci v uvedených směrech KS MV v Ústí nad Labem. Aniž však krajský prokurátor vyjádřil k výsledkům došetření vlastní stanovisko, zaslal spis v této trestní věci krajskému soudu s přípisem ze dne 31. března 1964 č. j. 1 Kv 109/63 – 70 s tímto doslovným zněním: „V příloze zasílám po provedeném došetření vyšetřovací a trestní spis ve věci obviněného s tím, že trvám na obžalobě ze dne 18. 12. 1963."

Krajský soud pak bez dalšího usnesením ze dne 8. dubna 1964 č. j. 1 T 1/64 – 45 vyslovil v neveřejném zasedání, že na základě předběžného projednávání obžaloby krajského prokurátora ze dne 31. března 1964 č. j. 11 Kv 108/63 – 32 se obžaloba podle § 188 odst. 1 písm. g) tr. ř. přijímá.

Proti tomuto usnesení podal předseda Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona, ve které dovozuje, že krajský soud vadným postupem přijal neexistující obžalobu.

Podle ustanovení § 191 odst. 2 tr. ř., které je též citováno v § 260 tr. ř., jakmile usnesení o vrácení věci prokurátorovi k došetření nabylo právní moci (což se v daném případě stalo), vrací se věc do stavu přípravného řízení.

Podle ustanovení § 195 odst. 1 tr. ř. rozhodne-li se prokurátor ve věci, která mu byla vrácena k

došetření, opět pro podání obžaloby, přihlédne v ní i k výsledkům provedeného došetření. Obžaloba se za podmínek uvedených v § 188 tr. ř. u soudu znovu předběžně projedná.

Z těchto ustanovení naprosto jasně vyplývá, že vyústěním takto obnoveného přípravného řízení musí být nová obžaloba, v níž se také nezbytně musí v odůvodnění projevit i stanovisko prokurátora k výsledkům provedeného došetření.

Za tohoto stavu nemůže v žádném případě obžalobu nahradit prokurátorovo prohlášení, že na původní obžalobě trvá apod. Takový postup prokurátora je nezákonný.

Trestní stíhání před soudem lze pak podle ustanovení § 180 odst. 1 tr. ř. konat jen na podkladě obžaloby, kterou podává a před soudem zastupuje prokurátor. V daném případě však vzhledem k výše uvedenému nelze dovozovat, že došlo k zákonnému podání obžaloby. Krajský soud proto neměl žádného podkladu pro další řízení ve věci ve smyslu části třetí tr. ř. Jestliže krajský prokurátor po vrácení věci k došetření nepodal novou obžalobu, měl mu předseda senátu vrátit spis s tím, že jeho předložení soudu bez nové obžaloby nemůže být podkladem pro řízení před soudem.

Krajský soud však namísto toho dále postupoval v trestním stíhání obviněného podle příslušných ustanovení hlavy dvanácté o předběžném projednání obžaloby, ačkoli na něho obžaloba nebyla podána, jehož výsledkem bylo nezákonné přijetí neexistující obžaloby.

Tím porušil zákon v ustanovení § 180 odst. 1 a § 188 odst. 1 písm. g). tr. ř.

Proto Nejvyšší soud vadné rozhodnutí zrušil v celém rozsahu.

Poznámka:

Nejvyšší soud zaujímá odlišné stanovisko od názoru vyjádřeného v Komentáři k trestnímu řádu, vydaném v r. 1963 nakl. Orbis v Praze. Viz též Rozbor a zhodnocení praxe soudů při předběžném projednání obžalob (Rozhodnutí pléna Nejvyššího soudu z 29. 4. 1964 Pls 2/64 – Sbírka rozhodnutí – sešit 5 – 6, str. 26 – 50).